

A Bolyai János Matematikai Társulat az elhunyt magyar matematikusok emlékének ápolására létrehozta az Emlékörző Bizottságot, amelynek elnöke *Péter Rózsa* egyetemi tanár. A bizottság feladata, hogy ne engedje feledésbe merülni nagyjainkat, és a fasizmus fiatal matematikus áldozatait sem, akik már értékes önálló eredménnyel tettek tanúságot arról, hogy nagyjaink közé nőttek volna, ha élni hagyják őket. Ebbe a munkába kapcsolódott be a középiskolai tanárok egy lelkes csoportja, akik vállalták, hogy szakköreiket nagy magyar matematikusokról nevezik el. Ezzel együtt azt is vállalták hogy a szakkör résztvevői tanulmányozzák névadójuk matematikai munkásságát, tisztelettel megőrzik emlékét, példaképüknek tekintik.

Lapunk folyamatosan közölni fogja, hogy mely szakköröket neveztek el a nekik ajánlott névadókról.

Azzal is hozzá kívánunk járulni az Emlékörző Bizottság munkájához, hogy évfordulók alkalmával közöljük a szakkörök megemlékezéseit. Az első beszámoló Bauer Mihály születésének 100. évfordulója alkalmából jelenik meg.

BAUER MIHÁLY

1874–1945

1874 szeptemberében született Budapesten. Tehetsége korán kibontakozott. 20 éves korában már önálló eredményei, cikkei jelentek meg. 21 éves korában külföldi ösztöndíjat kapott.

26 éves korában műegyetemi adjunktus. 1909-ben magántanári képesítést nyert az „Analitikai számelmélet és függvénytan” című tárgykörből. 1918-ban nyilvános rendkívüli tanár lett. 1922-ben az Eötvös Loránd Matematikai és Fizikai Társulat neki ítélte az első ízben kiadásra kerülő Kőnig Gyula díjat. Tudományos érdemeit a matematikusok elismerték, de az akkori rendszer mellőzte.

A fasizmus uralma alatt sok meghurcoltatásban és nélkülözésben volt része. Előfordult, hogy a fasiszta bajtársi szövetségbe tartozó hallgatói szándékosan megzavarták nagy gonddal előkészített előadásait. A fasizmus fokozódása az előadás jogától, sőt a szabad közlekedéstől is megfosztotta. A súlyos üldöztetés következtében halt meg 1945 februárjában.

Bauer Mihály szorgalmas, szerény ember volt. Egész életét a haladásért folytatott munka és a tudomány iránti tisztelet jellemezte. Feladatának tartotta a hazai matematika magyar nyelvű ápolását is. Ezért legfontosabb vizsgálatait magyarul és németül is közölte. Önálló kutatásokon kívül foglalkozott közismert tételek egyszerűbb bizonyításával is, és ismertető cikkek írásával.

Tudományos munkásságának fő területe az elemi és algebrai számelmélet, valamint az algebra, de volt néhány függvénytani és geometriai tárgyú dolgozata is. Az egyik jelentős dolgozata a Dirichlet-féle tétellel foglalkozik. Dirichletnek egyik dolgozata azt bizonyítja, hogy ha $(a, b) = 1$, akkor az $ax + b(x = 1, 2, \dots)$ egész számokból álló számtani sorozatban végtelen sok prímszám van. Ennek a tételnek a bizonyítása igen nehéz, többek között komplex függvénytani, csoportelméleti eszközöket használ fel. Ezért volt jelentős az elemi módon tárgyalható esetekre adott Bauer-féle bizonyítás.

Összesen 106 dolgozata jelent meg.

Bauer Mihály nagymértékben hozzájárult a magyar tudomány nemzetközi elismeréséhez.

Összeállította:

a Berzsenyi Dániel Gimnázium

„Bauer Mihály” szakköre

Szakkörvezető tanár: *Ratkó István*